

KINNITAN
Alar Tamkivi
01.01.2024

B-KATEGORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA (KOMBINEERITUD ÕPPEVORM)

RK TEENINDUS OÜ REALI AUTOKOOL

Õppeasutus: RK TEENINDUSE OÜ Reali Autokool, registrikood 10588218, ettevõtte aadress Estonia pst.6, Tallinn 10148.

Õppekava kinnitamise kuupäev: 01.01.2024

Õppekeel: eesti keel, inglise keel

Õppekeskkond: Meie õppekeskkond moodustub kombineerituna nii elektroonses (Teooria.ee õpikeskkonnast (väljatöötanud OÜ Teooria ja liiklusspetsialistid)) kui ka auditoorsest õpikeskkonnast nõuetekohases õppeklassis. Ühe teooriatunni pikkus on 45 minutit. Õppevormiks on auditoorne õppevorm, iseseisev töö ja praktikum. Praktikumi vormis toimub õppeaine „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ ning võimaluse korral õppeaine „Pimedajaal sõiduki juhtimine“.

Sissejuhatus

1. RK Teeninduse OÜ autokooli Õppekavaga (edaspidi Õppekava) kehtestatakse B-kategooria mootorsõidukijuhi (edaspidi juht või õpilane) ettevalmistamine RK Teeninduse OÜ autokoolis (edaspidi Koolitaja), milles sisalduvad nõuded liiklusalasele teadmisele, oskusele ja käitumisele.
2. Õppekavaga määratakse B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamiseks vajalikud õppeained, nende mahud ja õpiväljundid.

Õppekava eesmärgid

1. Juhi ettevalmistamine annab õpilasele teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks, mis vastavad taotletava kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.
2. Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua eeldused:
  - 1) vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks;
  - 2) juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.

Juhi esmaõppe **algastme koolituse õppetöö mahud** nii liiklusteooria - kui ka õppesõidud akadeemilistes tundides (a 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides Vähemalt 28 akadeemilist tundi	Õppesõit sõidutundides Vähemalt 30 sõidutundi
Õppetöö maht elektroonilise keskkonnas	22 (73%)	
Auditoorse töö maht	17 (s.h.koolitaja teadmiskontroll)	
Õppesõidu maht		30 (s.h.koolitaja sõiduuskuste kontroll)
Iseseisva töö maht (juhendaja kaasamine vajadusel)* *		Individuaalne töö

** - Koolitaja võib juhi õppel kasutada täiendavalt ka iseseisvat õpet (juhendaja kaasamine), mida ei arvestata õppemahtude hulka.

Juhi esmaõppekoolitus jaguneb:

- juhi esmaõppe algastme koolitus;
- juhi esmaõppe algastme pimedaja aja koolitus;
- juhi esmaõppe algastme libedasõidu koolitus;
- esmaabikoolitus (vastavalt Liiklusseaduse §100 lg 7);
- lõppastme koolitus.

Õppematerjalid: „Liiklusülesanded“ (Koostanud Reedik Niilus) 2020

Juhi esmaõppe **lõppastme koolituse õppetöö mahud** nii liiklusteooria - kui ka õppesõidud akadeemilistes tundides (a 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise keskkonnas	2 (50%)	
Liiklusteooria õppe maht (s.h praktikum)	2	
Õppesõidu maht		2

Õppekava koostamise alus: Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi

ettevalmistamise õppekavad“ ja nõuded elektroonilise õppevormi õppekeskkonnale ja õppeprogrammile on sätestatud „Liiklusseaduse“ § 112 lõike 3 alusel kehtestatud määruses.

MKMi määruse nr 54 „Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele“ nõuetele.

Koolituse lõpetanu saab koolituskursuse tunnistuse.

Kursuse läbiviimiseks vajalike sertifikaatide/litsentside olemasolu: koolitusluba 6204HTM, kehtiv kuni 31.03.2014. a.

Elektroonilise õppevormi kooskõlastus: Maanteeamet Põhja Regioon 26.04.2011. a; nr 11-00066/078

Sihtrühm ja nõuded õpingute alustamiseks : Esmaõppe korras valmistatakse ette B-kategooria mootorsõiduki juhte.

Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane.

KOMBINEERITUD ÕPPE ÕPPEKAVA STRUKTUUR

ÕPPEKAVA TABEL					
Algastme koolitus					
Teooriaõpe			Sõiduõpe		
Teema number	Nimetus	tundide arv	Teema number	Nimetus	tundide arv
T 1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	0,5	S 1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
T 2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5	S 2	Sõiduki käsitlemine	2
T 3	Liiklus kui süsteem	4	S 3	Sõit vähese liiklusega teedel	3
T 4	Teiste liiklejatega arvestamine	2	S 4	Erinevate ristmike ületamine	3
			Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides		
T 5	Ohutu liiklemise põhimõtted	1	S 5	Ringliiklusega ristmike ületamine	2
T 6	Sõiduki turvalisus	1	S 5.1	Peatumine ja parkimine	3
T 7	Inimene sõidukijuhina	1	S 5.2	Sõit ühesuunalisel teel	2
T 7.1	Impulsiivne käitumine liikluses - sekkumiskoolitus	2	S 5.3	Sõit trammiteega teedel ja raudteeülesõidukohtade ületamine	1
T 8	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	2	S 5.4	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	3
T 9	Sõidujärjekord sõites	2	S 5.5	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	2
T 10	Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	2	S 6	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	2
T 11	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine	2	S 7	Sõit asulavälisel teel	2
T 12	Käitumine liiklusõnnetuse korral	2	S 8	Õppesõit individuaalprogrammi järgi	
T 13	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2			
T 14	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1			
T 15	Keskkonda säästev auto kasutamine	1			
T 16	Sõiduki juhtimine rasketes tee ja ilmastikuoludes	1			
T LK	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	LK	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1

Esmaõppe algastme pimedaja koolitus					
PKP	Pimeda ajal sõiduki juhtimine (võimalusel praktikum)	1	PK	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
TE	Liiklusteooria teadmiskontroll	1	SE	Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund	1
			SE	Sõiduuskuste kontroll	1
Kokku teooriatunde koos e-keskkonna vahekontrollidega esmaõppe algastes:		31	Kokku esmaõppe algastes:		30
Esmaõppe algaste liiklusteooria- ja sõidueksam Transpordimetis					
Esmase juhiloa saamine					
Juhi esmaõppe lõppaste					
LT	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes	3	LS	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine	1
LT	Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	LS	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine (praktikum)	1
Kokku lõppastme koolituses		4	Kokku esmaõppe algastes:		2
Jätkuõpe					
JÕ	Jätkuõpe	vajadusel (määratakse indiv.)	JÕ	Jätkuõpe	2
				Kokku jätkuõpe vähemalt:	2

LIIKLUSTEORIAÕPPEKAVA TABEL			
Algastme koolitus			
Teema number	Nimetus	auditoorse õppe tundide arv	elektroonse õppe keskkond
T1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	0,5	Vastava tunni materjal veebikeskkonnas Teooria.ee Jaotus lõpeb arvestusega onlin e-keskkonnas
T 2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5	
T 3	Liiklus kui süsteem	2	
T 4	Teiste liiklejatega arvestamine		
	Ohutu liiklemise põhimõtted	2	
T 5	Sõiduki turvalisus	2	
T 6	Inimene sõidukijuhina	0,5	
T 7	Inimene sõidukijuhina - impulsiivne käitumine liikluses	2	
T 7.1	teadmiste kontroll testi vormis (sooritas - ei sooritanud)		
T 8	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	1	
T 9	Sõidujärjekord sõites	1,5	
T 10	Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis		
T 11	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine		
T 12	Käitumine liiklusõnnetuse korral	0,5	
	teadmiste kontroll testi vormis (sooritas - ei sooritanud)		
T 13	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1	
T 14	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil		
T 15	Keskkonda säästev auto kasutamine	0,5	
T 16	Sõiduki juhtimine rasketes tee ja ilmastikuoludes	1	
PKP	Pimedal ajal sõiduki juhtimine (praktikum)	1	
TE	Liiklusteooria teadmiste kontroll	1	
Auditoorse õppe tundide arv kokku		17	

JUHI ESMAÕPPE ALGASTME KOOLITUS

Liiklusteooriaõpe

Moodul 1

Auditoorsed a´ 45 minutilist õppetunnid, veebipõhine õpe, esimene arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Auditoorse aktiivõppetunni sisu :

- Täpsustame õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas.
- Kursuse tutvustus
- Lisa materjalide tutvustus (Liikluseeskiri, Liikluskindlustus seadus, Liiklustestid)
- Käsitleme juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi.
- Räägime enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest.

Moodul 2

auditoorsed õppetundi, veebipõhine õpe, teine arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Auditoorse aktiivõppetunni sisu:

- Käsitleme küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist.
- Sõiduki asukoht sõites, ristmikud, reguleeritud ja reguleerimata ristmikud.

Moodul 3

auditoorsed õppetunnid, veebipõhine õpe, kolmas arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Auditoorse aktiivõppetunni sisu:

- Käsitleme küsimusi sõidumarsruudi valiku ja aja planeerimise kohta, keeruliste olude ja situatsioonide vältimise kohta vähese kogemuse juures.
- Räägime alternatiivsetest variantidest ja soovitustest aja ja teekonna valikul, kannatlikkusest ja püsivusest maanteeõidul pingelise liikluse tingimustes.
- Oluline on ohutu sõidukiiruse valiku ja riskeeriva käitumise vältimise käsitlemine. Pimedaja sõiduki juhtimine – veebipõhine õpe, materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.
- **Peatumisteeekonna pikkust mõjutavad tegurid** – veebipõhine õpe, materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Pimeda ajal sõiduki juhtimine – veebipõhine õpe, materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale www.teooria.ee keskkonnas. Lisaks pimedaja ajal sõiduki juhtimine (võimalusel praktikum) 1 tund.

Sõiduõpe

Vähemalt 30 sõidutundi (s.h. pimedaajal sõidukijuhtimine, algastme libedasõidu harjutuste sooritamine ning kooli sõidueksam (Eksam koosneb riiklikule sõidueksamile sarnanevast sõidust, eksami maht on 2 sõidutund)

Temaatika jaguneb: juhi tööasend ja turvavarustus, sõiduki käsitsemine, sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel, ristmike ületamine, sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides, peatumine ja parkimine, maanteesõit.

Omandame oskuseid möödasõidul, möödumisel ja überpõikel, sõiduki juhtimisel planeeritud teekonnal ja sõiduki juhtimisel keskkonda säästval viisil.

Pimeda ajal sõiduki juhtimine – 1 sõidutund .

Võimalus läbida sõiduõpe ka selleks kohandatud simulaatoril.

Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine – 1 sõidutund. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.

JUHI ESMAÕPPE LÕPPASTME KOOLITUS

Liiklusteooriaõpe

4 tundi (sh 1 praktikum) ja/või veebipõhine õpe.

Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeloludes.

Libedasõidu riskivältimise praktikum.

Sõiduõpe

Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine – 1 sõidutundi.

Libedasõidu riskivältimise harjutused õppeväljakul – 1 sõidutund.

1. ALGASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

1.1. Teooriaõpe

Teooriaõpe T1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	0,5 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda Teooria.ee õppekeskkonna õppevõimalustega.
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus. Määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“.

Teooriaõpe T2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	0,5 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T3	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	2 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe moodul 1 ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ning ” Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminind, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe T4	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ja ” Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe T5.	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	2 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ja ” Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgvahe hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe T.6.	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	2 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ja ” Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”. Turvahalli külastus võib toimuda algastme koolituse jooksul.
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab auto kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe T.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	0,5 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ja ” Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T 7.1.	Impulsiivne käitumine liikluses - sekkumiskoolitus
Aine maht	Veebipõhine enesehindamine 1 tund ja sekkumiskoolitus 2 tundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud I mooduli teemad: 1.1.-1.6.
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasa-sündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida. Koolitus viiakse läbi Tartu Ülikooli ja Maanteeameti koostöös välja töötatud psühholoogilise sekkumisena „Impulsiivsuse ja riskikalduvuse teadvustamine liikluses“.
Aine üldeesmärgid	<ul style="list-style-type: none"> • Luua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. • Luua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada. • Luua eeldused oma impulsiivsuse ja riskikalduvuste uurimisele ja märkamisele; • Luua eeldused olukordade märkamisele, mis on inimese jaoks eriti riskantsed tänu nende isiksuslikele ja kognitiivsetele eripäradele; • Luua eeldused teadvustamiseks oma käitumisi kui teadlikku valikut, mis sõltub tema hinnangutest olukorrale ja mõistmaks oma valikute tagajärgi.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab mis on impulsiivsus (kui isiksuseomadus ja infotöötlusstiil); • teab impulsiivsuse erinevaid tüüpe (kiire otsustamisstiil, elamustejanu, mõtlematus ja pidurdamatus); • teab riskitegureid (impulsiivse käitumise päästikuid), mis võivad impulsiivset käitumist esile kutsuda ja impulsikontrolli alandada; • teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov)

	<p>mõjutavad juhi käitumist</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • oskab märgata, välja tuua ja kirjeldada erinevaid psühholoogilisi tegureid, mis võivad soodustada liiklusõnnetuste tekkimist; • oskab näha seost oma isiklike kalduvuste ja konkreetsete liiklusõnnetuste riskitegurite vahel; • näeb seost oma isiklike veendumuste ja liikluses esineva riski vahel; • tunneb ära ja kirjeldab oma isiklike riskikäitumise päästikmehhanisme; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad impulsiivsusega seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • omab ülevaadet impulsiivsusega seotud eneseregulatsiooni oskustest; • mõistab eneseregulatsioonioskuste rolli riskikäitumise ennetamisel.
--	--

Teoriaõpe T8	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna temaloengute 2. moodulis.
Maht	1 auditoorne aktiivõppetundi ja vastav temaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav temaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T9	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	1,5 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnivate alade, raudtee, trammittee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ristmike ja teega külgnivate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe T10	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigi saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnoos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T11.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T12	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	0,5 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T13	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Teoria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	1 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teoria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe T14.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T15	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	0,5 auditoorne aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas. Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Lua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida auto kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe T16	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	1 auditoorne aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teoriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T LK	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub Teooria.ee õppekeskkonna algastme libedasõidu koolitusse . Teooria.ee õppekeskkonna algastme libedaraja riskivältimise koolituses
Koolituse maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Selgitatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luuu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgvahe valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luuu eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

PKP	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Maht	Vähemalt 1 kohustuslik teooriaõppetund (VÕIMALUSEL praktikum). Vastav temaloeng elektroonilises õppekeskkonnas www.teooria.ee
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1.-2. Mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõpe ja praktikum viiakse võimalusel läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav temaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

1.2 Sõiduõpe

Sõiduõpe S.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbikohas, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel .
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeegliid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.2	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemis oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.3	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 3 sõidutund.
Aine	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust

<p>lühikirjeldus</p>	<p>tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövreid sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.</p>
<p>Aine üldesmärgid</p>	<p>Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest</p>
<p>Õpiväljundid</p>	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
<p>Iseseisva töö sisu</p>	<p>Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.</p>

Sõiduõpe S.4	Erinevate ristmike ületamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppes
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 3 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega

	<p>erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.5	Ringliiklusega ristmike ületamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrise sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemise seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis

	<p>on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	<p>Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.</p>

Sõiduõpe S.5.1.	Peatumine ja parkimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 3 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega

	<p>erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.5.2	Sõit ühesuunalisel teel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine: Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse ühesuunalise liiklusega teel osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist ühesuunalise liiklusega teel olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladel, teega külgnevatel aladel, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu ühesuunalise liiklusega teel osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ühesuunalisel teel liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.

Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <p>oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3.moodulis;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab ühesuunalise liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, ühesuunalisel teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega ühesuunalistel teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimisel läbitakse erinevaid ühesuunalisi teid, valides kohta ja aega, kus muud liiklust palju ei segata.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada liiklemist erinevatel ühesuunalistel teedel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

Sõiduõpe S.5.3.	Sõit trammiteega teedel ja raudteeülesõidukohtade ületamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppsse.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemiseiga seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemiseiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseta sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;

	<ul style="list-style-type: none"> • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.5.4	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 3 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	<p>Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliikluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohandatud harjutuse läbiviimist abistav sõiduk, kuid oma sõidutunni juhib iga õpilane õppesõidukiga. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Tunni lõpul toimub ühine arutelu nähtu ja kogetu põhjal. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit.</p>
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luaa eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega

	väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.5.5.	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti . Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine;
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks. ja/või sõiduõppe individuaalses õppekavas.

Sõiduõpe S.6	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse..
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgevahet , planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütuse kulu.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe S.7	Sõit asulavälisel teel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse..
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.

Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgvahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütuse kulu.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: oskab käsitseda sõidukit ohutult suurtel sõidukiirustel; oskab kasutada kiirendus- ja aeglustusradasid; teab maantesõiduga seotud riske ja oskab nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

S 8	Sõiduõpe individuaalse programmi järgi
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppesse
Sõidutundide arv	Piiramatu
Aine läbimise eeltingimused	Puuduvad
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi erinevatel teedel vastavalt õpilase soovidele ja vajadustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse võimalused õpiväljundite saavutamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust oskab õpilane toime tulla kõikide praktiliste tegevustega, mis on vajalikud teise mooduli läbimiseks.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõitmist erinevates liiklussituatsioonides, sh ka sõidu lõpetamist ja parkimist. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

LK	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppesse
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 tund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid. Sõiduõpe viiakse läbi pärast teemat T 3.5 „Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine“ läbimist.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahe valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele. .
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahega. Luu eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

PK	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslikku sõidutund. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike	Vähemalt 1 sõidutund.

sõidutundide arv	
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes (võimalusel praktikumis) ”Pimedal ajal sõiduki juhtimine” õpitut – tulede õiget kasutamist, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe viiakse läbi tavaliiiklusega teel selleks sobival ajal. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused pimedal ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimedal ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna ning kasutada õigesti tulesid.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Selgitatakse õigete sõiduvõtete vajalikust, ohutuse tagamist ja teiste liiklejatega arvestamist.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; • mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; • teab pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; • oskab oma käitumisega vähendada pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud riske; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

SE	Omandatud sõiduoskuste hindamine, kooli sõidueksam
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppesse
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe kõik moodulid.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund
Aine lühikirjeldus.	<p>Hindamine viiakse läbi reaalses liiklusoludes. Läbides võimalikult palju erinevaid liiklussituatsioone.</p> <p>Sõiduõpe lõpeb riiklikule sõidueksamile sarnaneva sõidutunni ja kooli sõidueksamiga, mis tuleb sooritada positiivsele tulemusele.</p> <p>Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund viiakse läbi arvestades majandus- ja kommunikatsiooniministri 21.06.2011. a määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 sätestatut.</p> <p>Eksam loetakse sooritatuks, kui sõiduki iseseisval juhtimisel õpilase oskused vastavad mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooninõuetele. Eksamil määratakseksamimarsruut õpetaja poolt.</p>
Aine üldeesmärgid	Kontrollida kõikide moodulite õpiväljundite omandamist. Luua eeldused iseseisva juhina liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõiduki juhtimisel erinevates liiklussituatsioonides. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast hindamist õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt. • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.
Iseseisva töö sisu	Rakendada koolituse raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust. Võimalusel

	kaasata juhendaja.
Hindamise meetodid	Kooli sõidueksam.
Hindamis-kriteeriumid	Õpiväljundid on saavutatud.

LÕPPASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

Teoriaõpe

LT	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	Vähemalt 4 kohustuslikku tundi.
Aine maht	Vähemalt 3 tundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedate aja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse kuidas liiklusõnnetuse peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamisteks põhjusteks, mis on otseseks ohuks liiklusohutusele, on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhile ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks eakohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldeesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamiseks ja oskuste kujunemisele nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; • teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Määratakse juhi õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse juhi õppekavas.

LT	Libedasõidu riskivältimise praktikum
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	Vähemalt 4 kohustuslikku tundi.
Aine maht	Vähemalt 1 tund.

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud esmaõppe algastme koolitus ja algastme pimedat aja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	<p>Et juht oleks võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teaks kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab teadma millised on juhi võimalused äkkolukorras käituda (sõiduk seisma jätta, takistusest ümber põigata, juhitavus taastada). Praktikum käigus näitlikustatakse, et juhi võimalused äkkolukorras tegutseda sõltuvad sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või selleks kohandatud simulaatoril ja võimalusel selleks kohandatud turvahallis, mis on sisustatud erinevate liiklusolukordi simuleerivate vahenditega. Praktikum viiakse läbi soovitatavalt rühmaõppena. Rühma maksimumsuurus on 12 õpilast.</p> <p>Praktikumi käigus analüüsitakse peatamisteenonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatiseärasustest jms ning mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul. Lisaks analüüsitakse kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida ohutuse tagamiseks.</p>
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaamise kujunemiseks, et lihtsam juhtida ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt kui võtta midagi ette äkkolukorras ohutuse taastamiseks, sest juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed. Näidata, et blokeeritud rattaga sõiduk ei ole juhitav ning peatamisteenonna pikkus sõltub sõidukiirusest ja teekatise iseärasustest. Lisaks näidatakse, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi, sest kui ruumi on vähe, siis tuleb vähendada kiirust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab, et libedal teel on pidurdusteenonna palju pikem kui kuival asfaldil; • mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteenonna pikkus erinev; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Määratakse juhi õppekavas.

Sõiduõpe

LS	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõppe õppeaine „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes“ teema „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine“ või teema „Käitumine libedates teeoludes“.
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõeldakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase sõidukiga ja oma vastutusel. Kui õpilase sõidukil ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli õppesõidukiga.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Määratakse juhi õppekavas.

LS	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 3 sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõpe „Säästliku ja Keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes“ ja libedasõidu riskivältimise praktikum .

<p>Aine lühikirjeldus</p>	<p>Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ läbimist.</p> <p>Sõidutunnis analüüsitakse peatamisteedkonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatte iseärasustest jms. Ühtlasi asjaolusid, mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul ning kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida.</p> <p>Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist, kurvis sõitmist ja seal pidurdamist ning takistusest ümberpõikamist pidurdamisega ja pidurdamiseta.</p>
<p>Aine üldeesmärgid</p>	<p>Luuu eeldused oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks ning mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud. Lisaks luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.</p>
<p>Õpiväljundid</p>	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; • oskab äkkpidurdamist; • teab ja oskab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; • oskab valida vastavalt tee olukorrale ja -trajektoorile erinevaid pidurdamistehnikaid ja mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
<p>Iseseisva töö sisu</p>	<p>Määratakse juhi õppekavas.</p>

Õppekava korralduslikud alused

Õppekava läbimise nominaalaeg kokku on kuus kuni kaksteist nädalat. Esimese mooduli läbimise nominaalaeg on kaks nädalat.

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

Liiklusteooria õppevorm

Liiklusteooria õppevormiks on kombineeritud õppevorm, mis koosneb auditoorsest (s.h praktikum) ja elektroonses õppevormist. Koolitaja võib juhi õppel kasutada täiendavalt ka iseseisvat õpet, mida ei arvestata õppemahtude hulka.

Õppesõit

Algastmeõppes, täiendusõppes ning keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi õppes **võib õppesõidul õpetaja õpetada korraga ainult ühte õpilast.**

Õppesõidul peab õpilasel olema kaasas õpilase koolituskursuse õpingukaart (edaspidi ka *õpingukaart*) ja isikut tõendav dokument.

Iga õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu läbiviimise kuupäeva, kellaaja ja õppekava kohase teema.

Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidutundide arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta.

Paber kandjal oleva õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga, elektroonilise õpingukaardi puhul toimub sõiduõppe sissekannete õigsuse kinnitamine elektroonilise õpingukaardi keskkonnas, millesse sisenemine nõuab õpetaja ja õpilase autentimist.

Õpiväljundite saavutamise kontrollimise alused

Õpilase hindamisel arvestatakse, et saavutatud oleks selline õpiväljund, mis lubaks tal, liikluses ohutult toime tulla.

Õpilase sõiduvilumus peab olema sellisel tasemel, et ta ei ohustaks liikluses teisi liiklejaid ja iseennast.

Kontrollimisel arvestatakse kriteeriumina ka õpilase hoiakuid kaasliiklejatesse ja keskkonna säästlikkuse põhimõtteid.

Teooriaõppe moodulite läbimise järel sooritatakse kirjalik teadmiste kontroll. Vajadusel antakse õpilasele konsultatsioone .

Sõiduõppe teemade läbimisel hinnatakse püstitatud õpieesmärgi saavutamist. Otsuse teema läbimise kohta teevad õpetaja ja õpilane ühiselt. Vajadusel selgitatakse õpilasele temal esinevaid puuduseid teeliikluses ohutuks toimetulekuks ja võimaldatakse täiendavate sõidutundidega leida lahendus. Vajadusel kaasatakse juhendaja (*juhendajaga sõitmine ei kuulu õppemahu arvestusse*).

Sõiduuskuse hindamisel ja enne õppesõidu alustamist liikluses, veendutakse õpilase võimes mootorsõidukit laitmatult juhtida. Sõiduuskust hinnatakse asjaomase vahekontrolli teostamisega.

Kursus lõpeb liiklusteooria teadmiskontrolliga ja sõiduuskuste kontrolliga. Tulemuste hindamisel arvestatakse mootorsõidukijuhi teadmiste ja oskuste ja käitumise liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele vastavust.

Liiklusteooria teadmiskontroll toimub autokooli klassiruumis ja/või veebikeskkonnas.

Õpiväljundite saavutamise hindamiskriteeriumid

Teoriaõpe:

- Teooria.ee keskkonnas elektroonilise testi ja koolitaja juures vahearvestuse sooritamiseks vajalik õigete vastuste arv vähemalt 90%;
- Liiklusteooria teadmiskontrollis tervikuna moodulite 1, 2 ja 3 osas sooritamiseks lahendatakse auditooriumis (paberkaardil või elektroonselt) 60 küsimusest koosnev liiklusteooriatest, millest vajalik õigete vastuste arv peab olema vähemalt 55.

Algastme sõiduõpe:

- Sõiduõppe käigus õpilane ja õpetaja annavad **õpitud** juhioskustele **ühise hinnangu** ning kavandavad edasised õpingud. Pärast õpetaja positiivse hinnangu andmist õpilase ettevalmistuse tasemele, mis lubab tal alustada sõiduõpet teeliikluses, teeb õpetaja õpilase õpingukaardile sellekohase märke;
- Sõiduõppe käigus õpilane ja õpetaja annavad juhioskustele **ühise hinnangu** ning kavandavad edasised õpingud.

Sõiduuskuste kontroll (sõidueksam) toimub, kui kogu õppekava mahus sisalduv sõiduõppe on läbitud edukalt.

Tulemuste hindamisel arvestatakse, et õpilane vastaks mootorsõidukijuhi teadmiste ja oskuste ja käitumise liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

Sõiduoskuste kontroll (sõidueksam) loetakse sooritatuks kui sõiduki iseseisval juhtimisel õpilase oskused vastavad mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooninõuetele. Sõidueksamil määratakse eksamimarsruut õpetaja poolt.

Õppekava pole staatiline, vaid muutuv ja arenev.